

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw

Koning Albert II-laan 15

1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be

www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Academie voor Beeldende Kunsten te
WAASMUNSTER**

Hoofdstructuur deeltijds kunstonderwijs

Instellingsnummer 50807

Instelling Gemeentelijke Academie voor Beeldende Kunsten

Directeur Jean-Marie BYTEBIER

Adres Kerkstraat 51 - 9250 WAASMUNSTER

Telefoon 052-46.32.33

Fax 052-46.20.65

E-mail jmb@academiewaasmunster.be

Website www.academiewaasmunster.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Waasmunster

Adres Vierschaar 1 - 9250 WAASMUNSTER

Dagen van het doorlichtingsbezoek 27-04-2016, 28-04-2016, 29-04-2016, 30-04-2016.

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 30-04-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 21-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Dirk ROMBAUT

Teamleden Wouter CORNILLIE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Beeldende kunst: algemeen beeldende vorming	8
3.1.1.2 Beeldende kunst: digitale beeldende vorming	11
3.1.1.3 Beeldende kunst: kunstexploratie	14
3.1.1.4 Beeldende kunst: keramiek	17
3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	20
4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	22
4.1 Deskundigheidsbevordering	22
4.2 Evaluatiepraktijk	23
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	26
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	28
6.1 Wat doet de academie goed?	28
6.2 Wat kan de academie verbeteren?	29
6.3 Wat moet de academie verbeteren?	29
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	30

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de academie

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de academie,
3. het algemeen beleid van de academie.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele academie aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de academie een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opties/instrumenten.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de academie na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de academie voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de academie voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de academie om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de academie de doelen en gaat de academie dit na?
 - ontwikkeling: heeft de academie aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de academie aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de academie. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de academie of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de academie of van structuuronderdelen als de academie binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de academie of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de academie de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de academie de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de academie het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de academie of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De academie mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De gemeentelijke Academie van Waasmunster werd opgericht in 1860 en behoort tot één van de oudste instellingen voor Beeldende Kunsten van het land. Ze kent reeds een bewogen geschiedenis en doorheen de tijd bouwde ze een onmiskenbare reputatie van artistieke renomme op tot ver buiten haar academiemuren - "als het ware een vrijhaven om je te ontplooien", getuigt een oud-leerling. Bij het aantreden van de huidige directeur werd een vernieuwende artistiek-pedagogische visie geïmplementeerd die neerkomt op het ervaringsgericht leren. Hiervan is deze school ondertussen via een gericht personeelsbeleid sterk doordrongen. De academie heeft naast de hoofdschool in de Kerkstraat twee lesplaatsen in Sombeke en Ruiter. Er is één filiaal in Lokeren, tot stand gekomen via een overdracht van een opleiding keramiek uit het "Provinciaal Volwassenenonderwijs Waas en Durme".

Er gaat van deze academie een onmiskenbaar positieve dynamiek uit en dit in interactie met het socio-culturele leven binnen de gemeente.

Tijdens deze doorlichting staan er vier opties in de focus. In de optie algemeen beeldende vorming bereiken de leerlingen met grote overtuiging de leerplandoelstellingen. De academie voorziet in een krachtige leeromgeving. Leerlingen zetten er hun eigen verhalen om in technisch goed uitgewerkte beelden. Het lerarenteam biedt in volle vertrouwen de kinderen de nodige tijd en ruimte zodat hun zelfstandigheid binnen een gedeelde ruimte (= het atelier) ten volle kan ontplooien. In de optie digitale beeldende vorming ontwikkelen de leerlingen via zowel analoge als digitale technologie een heel eigen actuele artistieke beeldtaal. De vakken waarnemingsteken en digitale beeldverwerking komen er bij de projectwerking evenwichtig als één geheel aan bod. De optie kan beschikken over veel en kwaliteitsvolle apparatuur waardoor zowel twee- als driedimensionale projecten kunnen gerealiseerd worden. Het "zelf ontdekkend" leren komt hier bij de leerlingen sterk tot uiting. Ook zij bereiken probleemloos de leerplandoelstellingen. Binnen de optie kunstexploratie verwerven de leerlingen inzicht in hun persoonlijke visuele cultuur en worden ze uitgedaagd ook deze van anderen te leren kennen. De optie is gericht op de ervaren leerling die zijn persoonlijk oeuvre wenst te verdiepen. Om dit te realiseren komen meerdere stimulerende werkvormen aan bod. Zo gaat een sterke aandacht uit naar gastlessen en workshops door actieve en vooraanstaande kunstenaars. De optie hecht veel belang aan het goed begrijpen van het eigen leer- en creatieproces, een doelstelling van het leerplan. De artistieke en technische realisaties zijn van een hoog niveau. Leerlingen bereiken met verve de gestelde leerplandoelen. De optie keramiek tenslotte getuigt van authenticiteit en doet aan kwaliteitsvol artistiek onderzoek. Ze biedt een evenwichtige en brede kunstopleiding aan binnen een waardevol, expressief kader. Enthousiasme gaat er gepaard met grote ernst en concentratie. Opvallend is de aanwezigheid van een reductieoven die de leerlingen toelaat speciale kleur- en glazuurtechnieken te gebruiken. Zoals in de andere opties bereiken de leerlingen met overtuiging de leerplandoelstellingen.

De instelling krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Ze moet de systematische zorg voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving verder verbeteren. Specifiek moet ze de bewoonbaarheid, de veiligheid/de hygiëne van de leeromgeving verbeteren in de hoofdschool en in de vestigingsplaats Sombeke.

De academie beschikt over een visie op nascholing. Het nascholingsplan dient jaarlijks goedgekeurd te worden. Het niveau van professionaliteit wordt vooral bewaakt vanuit de continue, persoonlijke artistieke activiteiten van de docenten. De verschillende vormen van aanwezige nascholing zijn nog niet in kaart gebracht zodat nog geen strategisch beleid kan opgevolgd worden. Op het vlak van evaluatiepraktijk is de academie overgeschakeld op het competentiegericht evalueren van de leerlingen. Er is een fiche ontwikkeld die zowel door leerling als leerkracht ingevuld en nadien besproken wordt. Tegenover de positieve, inhoudelijke ervaringen bij de invoering van dit systeem staat een verhoogde planlast gezien de vele tijd die men hierbij moet voorzien.

Wat betreft het algemeen beleid kan de academie terugvallen op een faciliterend, dienend en vooral mensgericht leiderschap. De directie is vlot aanspreekbaar en weet zich omringd door een vertrouwensvol secretariaat. Er is veel respect voor de mening en eigenheid van leerlingen, ouders en leerkrachten. Dit stemt overeen met de artistiek-pedagogische visie van de instelling die het ervaringsgericht leren op alle niveaus van de schoolcultuur weet door te trekken. Voor genomen beslissingen wordt steeds uitgekeken naar een voldoende draagvlak. Dialoog is dan ook een sleutelwoord binnen de schoolcultuur. De academie onderhoudt een wijdvertakt netwerk om constant voeling te blijven houden met alle participanten en aldus de kwaliteit van het geheel voldoende te kunnen bewaken.

De instelling krijgt een gunstig advies wat betreft de erkenningsvoorwaarden van al de opties die in de focus staan.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus

Beeldende kunst

- keramiek
- algemeen beeldende vorming
- digitale beeldende vorming
- kunstexploratie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op.

3.1.1.1 Beeldende kunst: algemeen beeldende vorming

Voldoet

De kinderen creëren vanuit hun leefwereld met veel vreugde en een grote zelfstandigheid een brede waaier van artistiek aantrekkelijk en technisch goed uitgewerkt beeldende werken. Zij bereiken met grote overtuiging de leerplandoelstellingen.

Outputgegevens

Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

Sinds de vorige doorlichting steeg het leerlingenaantal van deze optie met 9,38%. Op Vlaams niveau steeg dit met 23%. Het aandeel van deze optie aan deze academie daalt van 49,2% sinds de vorige doorlichting naar 39,3% vorig schooljaar en blijft hiermee onder het Vlaams niveau van 65,6%.
 Op basis van enkele steekproeven toont de academie aan dat de doorstroom van de leerlingen uit het eerste jaar naar het zesde jaar schommelt tussen de 20% en 35%. Van de leerlingen die vorig jaar het zesde leerjaar aanvatsten begon 85% dit jaar in de middelbare graad met de optie beeldende vorming. Dit is hoger dan de doorstroom op Vlaams niveau.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

De optie opereert volgens de principes van ervaringsgericht onderwijs, conform het Artistiek Pedagogisch Project (APP) van de academie. Ze streeft ernaar de weg vrij te maken voor elke leerling, hem als vriend te verwelkomen en ruimte te bieden voor zijn verhaal, zijn artistieke en persoonlijke ontwikkeling. Het atelier wordt 'gedeelde ruimte' genoemd en is een fysieke en mentale plek waar de leerlingen hun doen en denken kunnen delen met anderen. Het lerarenteam wil de kinderen met het volste vertrouwen de tijd en ruimte bieden om hen bij te staan in het vertalen van hun verhalen naar beelden. Via bevraging en een uitnodigende organisatie van het atelier krijgen de leerlingen de nodige prikkels die hen stimuleren en helpen in hun onderzoek. Hierin trachten ze zichzelf en de wereld beter te begrijpen en hun grenzen te verleggen. Regelmatig organiseert de vakgroep culturele uitstappen die als inspiratie kunnen dienen. Steeds komen de kinderen zelf tot het formuleren van hun eigen opdrachten of projecten. De leerkracht bewaakt of deze plannen haalbaar en voldoende uitdagend zijn. Voor elke leerling brengt de leerkracht, via boeken of internet beeldende kunstenaars aan die hen kunnen inspireren. Digitale middelen worden niet alleen ingezet om de waarneming bij de leerling te intensifiëren maar ze functioneren ook als beeldend expressiemiddel voor de realisatie van tekeningen, filmpjes en bewerkte foto's.

De jaarplannen, in deze academie 'intentieverklaringen' genoemd, formuleren de doelstellingen die in het APP zijn opgenomen en kennen een sterk horizontaal verband. Alle plannen besteden eveneens evenwichtig aandacht aan leerlijnen voor de beeldaspecten, technieken en houding van de leerlingen, conform de leerplandoelstellingen. Het belang van het atelier en zijn uitrusting wordt binnen de optie gelijkgericht naar waarde geschat, net zoals die van de leerkracht die als mens en kunstenaar een vertrouwde coach moet zijn voor elke leerling.

De vakgroep zet het schetsboek op een gelijkgerichte wijze in ter ondersteuning van het leerproces.

Een hele kleine minderheid van de intentieverklaringen wordt jaarlijks geactualiseerd om toekomstgericht enkele aangepaste lijnen uit te zetten voor het komende schooljaar. Deze handelen over inhoud, didactische werkvormen en leerbegeleiding, en vloeien voort uit de ervaring en zelfevaluatie van de leerkracht(en). Binnen de vakgroep is er over dit soort onderwerpen heel regelmatig informeel overleg, zij het dan eerder in deelgroepen.

De verschillende klasbezoeken van de inspectie leren dat de kinderen enthousiast en vol trots geconcentreerd aan het werk zijn. Ze weten heel goed vanuit hun wereld en interesses boeiende en uitdagende projecten te bedenken en uit te werken. Vaak zijn vele opdrachten van een leerling aan elkaar gelinkt en is de ene een voorbereiding op of het gevolg van een andere opdracht. Regelmatig gaat het verder dan lineaire reeksen. Soms maken vele projecten deel uit van een totaal-gebeuren zoals een denkbeeldig huwelijk of een volledig uitgeruste winkelruimte waar kunst kan worden gekocht. De leerlingen leven zich volledig in dit thema in en denken in groep na over een mogelijke realisatie. Eveneens inspireren leerlingen elkaar en maken in eenzelfde periode gelijkaardige opdrachten of werken ze samen aan een project. Zo leren ze vaak ook van elkaar. Opvallend is dat zij ook met divers gereedschap op een veilige manier kunnen omgaan.

De inhoud van de projecten en de creatieve ontwikkeling van de leerlingen bevorderen hun manuele vaardigheden, hun technisch inzicht en het stimuleert hun interesse voor cultuur zoals de basisdoelstelling van het leerplan bepaalt. Naast een algemene brede basis op technisch en artistiek vlak realiseren de leerlingen af en toe werk dat het te verwachten niveau van hun leeftijdscategorie overstijgt.

Onderwijsorganisatie
Groeperingsvorm
Onderwijstijd

Binnen de optie is een maximale groepsgrootte afgesproken van 17 leerlingen per leerkracht. De meeste leerlingen volgen twee lestijden met halverwege een pauze. Tijdens de lesbezoeken valt op dat, voornamelijk in de tweede helft van de les, het concentratieverlies van sommige leerlingen storend en afleidend werkt op anderen. Hierover kan de vakgroep nadenken hoe hiermee om te gaan.

Sommige leerlingen komen tweemaal per week gedurende één of meerdere lestijden naar het atelier. De aanwezigheidslijsten zijn per vestigingsplaats zo opgemaakt dat de leerkracht mooi het overzicht behoudt van wie voldoende naar de lessen komt.

Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De leerlingen in deze academie kunnen rekenen op voldoende materiaal, gereedschap en didactische ondersteuning. Zij dienen geen eigen materiaal naar de academie mee te brengen. Ze kunnen steeds snel rekenen op de aanwezigheid van materiaal en voorbeelden die hen inspireren om meteen van start te kunnen gaan. Overal zijn er voldoende prikborden en stapelrekken om het werk van de leerlingen te tonen. Ladenkasten en gewone kasten bewaren het andere werk. Elk atelier is goed voorzien van veel basismateriaal evenals van vele diverse en bruikbare grondstoffen. Overal staat een werkbank met gereedschap. Op elke vestigingsplaats staat een drukpers en een naaimachine. In ieder atelier is er een computer of digitaal tablet met internetverbinding en een printer. Een basis aan kunstboeken per atelier is permanent voor elke leerling toegankelijk. De grote bibliotheek centraal gelegen in de hoofdvestiging wordt door het korps intensief geconsulteerd als extra aanvulling. In het beeldhouwatelier kunnen de leerkrachten terecht om van de bakoven gebruik te maken.
Infrastructuur	De infrastructuur beantwoordt niet optimaal aan de noden van het vak. In de hoofdschool is de vrije hoogte van de lokalen voor de optie lager dan de wettelijke norm. Daar deze ruimtes niet geventileerd kunnen worden zijn ze niet geschikt voor intens of langdurig gebruik. Dit komt de concentratie van de leerlingen niet ten goede. Rolstoelgebruikers hebben geen toegang tot deze lokalen. De ruimtes in de wijkafdelingen voldoen wel. Dat zijn heldere grote lokalen die veel toegankelijker zijn.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Evaluatie, en in het bijzonder zelfevaluatie, is één van de drie facetten van de artistiek pedagogische werkvorm aan deze academie. Evalueren is ook voor deze vakgroep een moment waarop de leerling naar zichzelf en zijn werk kijkt. De les- en evaluatiepraktijk staan in dienst van de ontwikkeling van zelfevaluatie van elke leerling. Vooreerst is er de permanente evaluatie tijdens de gewone lespraktijk. Na afronding van elk project of een opdrachtenreeks organiseert iedere leerling op uitnodiging van de leerkracht een toon- en evaluatiemoment in het atelier. Vaak is dat in groep en nemen ook de andere leerlingen hieraan deel. Verder zijn er de twee formele evaluatiemomenten per jaar waarin de leerlingen actief worden betrokken. Vooraleer ze een individueel evaluatiegesprek met hun leerkracht voeren, evalueren ze eerst zichzelf aan de hand van een identieke evaluatiefiche als deze die de leerkracht hanteert. De fiche is middels een radargrafiek visueel helder en functioneel opgebouwd. De evaluatiecriteria, te beoordelen aan de hand van een vierpuntenschaal, zijn vooraf duidelijk aan de leerling uitgelegd. Dit maakt de evaluatie transparant. De competentiegerichte criteria garanderen een evenwichtige en valide evaluatie. Ze toetsen in de breedte samen met de relevante aspecten van de leerling. Er is in de academie geen afgebakende cesuur afgesproken vanaf welk punt een criterium als voldoende kan worden beschouwd. De beide evaluatiefiches samen tonen duidelijk hoever de leerling staat in het betrouwbaar evalueren van zichzelf. Tijdens het evaluatiegesprek krijgt de leerling de nodige duiding hierover. De informatie is ondersteunend voor de juiste doelgerichtheid van de opdrachten voor de volgende periode.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Binnen de specifieke lespraktijk vormt de leerbegeleiding een cruciale factor in het zo overtuigend bereiken van de leerplandoelstellingen door de leerlingen. De optie slaagt erin de leerlingen een 'krachtige leeromgeving' te bieden. Duidelijke afspraken in het atelier geven de leerlingen de nodige rust en het vertrouwen om zich goed te voelen in het atelier. Deze ruimte vormt een belangrijk didactisch kader dat hen uitdaagt en goed ondersteund. Vanuit de dialoog met de leerlingen kiezen deze te realiseren projecten die deel uitmaken van hun realiteit en hun leefwereld. Het schetsboek dat elke leerling krijgt vervult hierbij een sleutelrol. In dit boek maakt een leerling zijn eerste ontwerpschetsen voor elke opdracht. Hierin verzamelt hij ook informatie over zijn interesses. Hij neemt het boek mee naar huis om zichzelf zo de kans te geven de nuttige informatie of prikkels uit zijn wereld te verzamelen en mee te brengen naar het atelier aan de academie. Ongeacht de gekozen vormtaal is een opdracht voor hem nooit abstract maar steeds betekenisvol. De leerling geniet van een coaching die erover waakt dat de projecten haalbaar en voldoende uitdagend zijn met het oog op het ontwikkelen van zijn zelfstandigheid. Regelmatig krijgt de leerling de vraag om in zijn schetsboek te reflecteren over een bepaalde opdracht. De leerling leert leren, zowel met woorden als met nieuwe beelden. De evaluatiepraktijk laat systematisch het besef bij hem groeien over de eigen bekwaamheid. Leerlingen putten hier veel vertrouwen uit.

In vele ateliers hanteren de leerkrachten een intern leerlingvolgsysteem aan de hand van documentatie over het gepresteerde werk met aansluitend de evaluatiefiches. De doelgerichtheid van het verzamelen van informatie en de koppeling met de evaluatiepraktijk is voor de vakgroep nog niet helemaal duidelijk en voldoende efficiënt georganiseerd. Bij het doorstromen van leerlingen naar een volgende groep, bespreken de betrokken leerkrachten intens deze informatie alsook het profiel van elke leerling.

3.1.1.2 Beeldende kunst: digitale beeldende vorming

Voldoet

De leerlingen werken met analoge en digitale middelen heel zelfstandig aan een eigen artistieke beeldtaal. Ze staan kritisch in het leven en zijn in staat om vanuit een idee een beeldend project te ontwikkelen. Ze bereiken met grote overtuiging de leerplandoelstellingen.

Outputgegevens
Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

Sinds de vorige doorlichting daalde het leerlingenaantal van deze optie met 24,32%. Op Vlaams niveau daalde dit met 3,3%. Het aandeel van deze optie aan deze academie daalt van 14,2% sinds de vorige doorlichting naar 5,8% vorig schooljaar en blijft hiermee onder het Vlaams niveau van 17,8%, verhoudingsgewijs. Regelmatig nemen de leerlingen deel aan wedstrijden en worden ze genomineerd of winnen prijzen. Af en toe stellen ze ook hun werk tentoon buiten de muren en los van de initiatieven van de academie. Vele leerlingen volgen ook kunstonderwijs in de dagschool of volgen nadien een hoger kunstonderwijs.

Onderwijsaanbod	De optie organiseert vanuit de vraag van de leerling en conform het APP van de academie een opleiding in de beeldende vorming. Hierbij staan fotografie en uitgebreide digitale middelen heel centraal. De intentieverklaring van de optie formuleert de doelstelling om de leerlingen te laten experimenteren met digitale video-en fotocamera's, computers en professionele grafische software. Aanschouwelijke voorbeelden uit de actuele kunstwereld moeten de verhouding tussen de leerling en hun eigen omgeving in vraag stellen met als doel hun blik op de wereld uit te dagen. De intentieverklaring toont een goed horizontaal verband aan met de beeldende vorming van de middelbare graad. Net zoals de leerlingen van de hogere graad kunnen de leerlingen regelmatig komen werken in een andere optie van een gelijke graad. Hiermee realiseert de optie de doelstellingen uit het APP in verband met interdisciplinariteit. De lesvoorbereidingen bestaan er voornamelijk in om bronnenmateriaal voor elke leerling te verzamelen dat dan in de lessen wordt aangereikt ter ondersteuning van hun traject. Daarnaast zijn er ook de vele initiatieven bij de projectwerking die de normale lespraktijk vaak overstijgen. Hoe toekomstgericht voorbereidingen worden getroffen voor het plannen en verbeteren van de lespraktijk, voor de projectwerking, voor eventuele deelname aan wedstrijden en wat betreft de keuze uit diverse didactische werkvormen, is onduidelijk.
<i>Volledigheid</i>	De klasbezoeken van de inspectie tonen aan dat de vakken waarnemingstekenen en digitale beeldverwerking projectmatig en evenwichtig als één geheel aan bod komen. Er is bovendien ook een goed evenwicht tussen werken met analoge en met digitale middelen. De leerlingen doen aan waarnemingstekenen op velerlei manieren, in en met verschillende media. Ze maken ook gebruik van een schetsboek of een blog om hun ideeën te ordenen en te laten groeien. Ongeacht of de output van een werk analoog of digitaal is, beide technologieën worden heel regelmatig complementair in het ontwikkelingsproces aangewend en vloeien naadloos in elkaar over. De focus ligt op de expressie van het beeld. De leerlingen staan in nauw contact met meerdere aspecten van de kunstenaarspraktijk, zoals de artistiek onderzoekende attitude, de waardering voor ambacht en techniek, en de communicatie met de toeschouwer. De expertise van de leerkracht als actief kunstenaar, speelt hierbij, net zoals bij de andere opties aan deze academie, een grote rol. De leerlingen zijn in staat om vanuit een idee een totaalproject te ontwikkelen waarbij vorm en inhoud elkaar versterken. Ze hanteren hiervoor een eigen beeldtaal die duidelijk uit hun leefwereld voortkomt. Dit uit zich ook in de goed doordachte opstellingen van hun werk in de ruimte. Regelmatig zijn deze, naast video's en tweedimensionaal beeldmateriaal, ook sterke en goed doordachte ruimtelijke installaties. Veel van het werk behandelt de ruimte als een domein op zich waar de leerlingen via perspectief of scenografische opstellingen de grenzen van de ruimtebeleving aftasten. De jongeren onderzoeken dit via driedimensionale maquettes en beelden, maar ook door gebruik van video. Opvallend is de hoge maturiteit waarover deze jongeren beschikken bij het kritisch nadenken over de beeldvorming in de samenleving. Vele van hun werken behandelen deze thematiek in directe of indirecte zin.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Verticale en horizontale samenhang</i>	
<i>Klasmanagement</i>	
<i>Actief en constructief leren</i>	

Het atelier doet regelmatig mee aan projecten of voert opdrachten uit voor lokale kunst- en cultuurtijdschriften zoals het aanleveren van fotoreportages of het ontwerpen van illustraties voor het cultureel centrum van Waasmunster. De verschillende culturele uitstappen brengen de jongeren in contact met vele historische en actuele kunst en architectuur.

Onderwijsorganisatie

*Groepeeringsvorm
Onderwijstijd*

Voor deze optie geldt een maximale groepsgrootte van 17 leerlingen. De leerlingen kunnen de opleiding over zes lestijden volgen, verspreid op twee momenten in de week. Midden in de week is dat een moment van twee lestijden, op vrijdagavond van vier. Sommige leerlingen komen tweemaal per week. Anderen kiezen ervoor om enkel op vrijdag te komen. De aanwezigheidslijst is zo opgemaakt dat de leerkracht mooi het overzicht behoudt over wie voldoende naar de lessen komt. Dankzij goed informeel overleg binnen het lerarenteam van de middelbare graad kunnen leerlingen ook in het atelier van beeldende vorming terecht en omgekeerd. Op vrijdagavond is er een halfuur overlapping met de kinderen van de optie animatie. Dit komt het efficiënt gebruik van de lestijd voor de meeste jongeren niet ten goede.

Uitrusting

*Leermiddelen en ICT
Logistiek*

Het atelier is uitgerust met veel en kwaliteitsvolle apparatuur zoals voldoende krachtige computers, digitale foto- en videocamera's, opnametafels, een donkere kamer, printers, ...enz. Daarnaast is er ook een ruim aanbod van materialen en gereedschap om analoog tweedimensionale en driedimensionale projecten te realiseren. Grote prikborden worden intensief gebruikt om digitale afdrucken en analoog werk tentoon te stellen. Het atelier beschikt ook over een basis aan kunstboeken. Ze is bovendien vlakbij de bibliotheek van de academie gelegen waardoor de leerlingen heel regelmatig hier gebruik van maken.

Evaluatiepraktijk

*Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar*

De evaluatie vloeit net zoals in alle andere opties aan deze academie voort uit de lespraktijk. Na elke opdracht stelt de leerling zijn werk voor in het atelier of ergens in de academie. Dit vormt het uitgangspunt voor een gesprek met de leerkracht. Vaak is dat in aanwezigheid met de andere leerlingen die participeren aan het gesprek. De leerlingen zijn in staat om duidelijk te verwoorden wat goed en minder goed lukt in hun werk. De formele evaluatiepraktijk bouwt hierop verder door de leerling een evaluatiefiche aan te reiken waarop ze voor zichzelf hun score kunnen aanduiden in verband met vijf competentiegericht criteria. De leerkracht vult zelf ook een fiche in en in een evaluatiegesprek worden beide fiches met elkaar vergeleken. De goede kwaliteit van deze evaluatiepraktijk is vergelijkbaar met deze van de algemeen beeldende vorming: evenwichtig, representatief, valide en betrouwbaar. De evaluatie vormt een belangrijke pijler in de realisatie van het APP en sluit aan bij de doelstellingen uit de intentieverklaring van het atelier.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

De ervaringsgerichte aanpak in het atelier betreft iedere leerling bij het atelier en stimuleert hem sterk in de ontdekkingstocht van de wereld van de digitale beeldende vorming. Leerlingen bevinden zich eveneens in een 'krachtige leeromgeving' (cfr. supra).

Ze worden ernstig genomen als kunstbeoefenaars en kunnen rekenen op een samenwerking met een actief kunstenaar als leerkracht. De begeleiding is heel open, uitdagend en sterk ondersteunend. Het kwaliteitsvolle en diverse werk toont aan dat de leerlingen centraal staan in deze samenwerking. Anders dan in andere ateliers is hier nog geen leerlingvolgsysteem dat het werk en de evolutie van de leerling duidelijk in kaart brengt en een ondersteuning kan zijn voor de evaluatiepraktijk. Wel houden velen een heldere blog bij waarin ze naast via beelden ook met woorden communiceren.

3.1.1.3 Beeldende kunst: kunstexploratie

Voldoet

De leerlingen bereiken met grote overtuiging de leerplandoelstellingen. Ze hebben inzicht in hun eigen en andermans visuele cultuur. Ze zijn receptief en productief in staat om op verschillende manieren en via verschillende media over een uitbreiding van hun visuele cultuur te reflecteren. Hun werk is artistiek en technisch van een hoog niveau.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De optie is opgestart in september 2010 en het aantal leerlingen vormde bij aanvang 6,7% van de academie. Sindsdien steeg het leerlingenaantal van deze optie met 84%. Op Vlaams niveau steeg dit in dezelfde periode met 44%. Het aandeel van deze optie aan deze academie stijgt tot 12,9% en ligt hiermee ver boven het Vlaams niveau van 0,1%.

Op basis van een steekproef toont de academie dat de doorstroom van de leerlingen van het eerste jaar naar het vierde jaar ongeveer 30% is.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

De optie realiseert een verdiepende en domein-overschrijdende onderwijspraktijk in de beeldende kunsten conform het APP van de academie. Ze is enkele jaren geleden opgestart als antwoord op de behoefte naar een opleiding om ervaren leerlingen te leren reflecteren over hun eigen oeuvre als voorbereiding op een meer zelfstandige kunstbeoefening. Hiervoor biedt de academie drie soorten atelierbegeleiding aan die voortvloeien uit de domeinen van de andere opties van de hogere graad, aangevuld met fotografie en videokunst.

Volgens het APP is de optie gericht op de ervaren leerling die wil verder werken aan zijn oeuvre. Het accent ligt op beeldend experimenteren, het bekijken van de resultaten en erover reflecteren, waarbij de dialoog centraal staat. De opleiding wil de leerlingen aandachtig leren kijken naar de interactie tussen de gemaakte beelden en hoe deze werken in de ruimte. De drie intentieplannen van de optie zijn duidelijk gelinkt aan het APP maar kennen onderling geen sterk horizontaal verband. Gezien de overgrote meerderheid van de leerlingen genoodzaakt is om minstens twee soorten atelierbegeleidingen te volgen -om zo hun minimum 6 lestijden per week te kunnen volgen- is het aangewezen dit verband te versterken.

Een sterke aandacht gaat uit naar gastlessen en workshops aangeboden door actieve en vooraanstaande kunstenaars. Elk schooljaar komt een kunstenaar regelmatig naar de academie om er vele leerlingen te ontmoeten en met hen samen te werken. Dit sluit aan met de artistiek pedagogische visie van de academie om vanuit de ‘gedeelde ruimte’, het kunstenaarsatelier, de leerlingen in hun artistieke ontwikkeling te stimuleren. De gastkunstenaar maakt als het ware, voor één jaar, deel uit van het lerarenkorps en is een extra kritisch klankbord voor de leerling. Het doel is enerzijds om de leerlingen in contact te brengen met de werkwijzen en de attitudes van deze kunstenaar en anderzijds om met hem in dialoog te treden over hun eigen werk. De optie hecht veel belang aan het goed begrijpen van het eigen leer- en creatieproces, zoals het leerplan vooropstelt. Daarom zet zij actief in op veel aandacht voor het individu en voor activiteiten met de groep zodat permanent veel leerzame dialogen ontstaan. Deze workshops en gastlessen staan ook open voor de leerlingen van de andere opties. De vakgroep denkt na over een volgende stap in het leerproces van en door de kunstenaarspraktijk. Ze wil bezoeken organiseren naar de ateliers van deze kunstenaars. Momenteel gaan veel groepen heel regelmatig naar musea en galerijen om voornamelijk het werk van actuele kunstenaars te beleven. In een daaropvolgend lesmoment bespreken de leerlingen deze ervaring. Divers beeldmateriaal wordt aan de groep getoond en in dialoogvorm besproken. Regelmatig werken de leerlingen naar een toonmoment toe. Deze bespreking kan ook plaatsvinden in het atelier zelf, tijdens de gewone lespraktijk. Vaak gaat dit gepaard met het leren fotograferen van het eigen werk. Deze vorm van intensieve waarneming leert leerlingen de kwaliteiten van hun werk te ontdekken of beter te begrijpen. Iedere leerling leert fotograferen en krijgt ondersteuning in het fotograferen van het eigen werk. Dit vormt in deze optie het aanknopingspunt met en de voorbereiding bij uitstek voor de evaluatie. In één van de ateliers is het fotograferen of filmen van het eigen werk vaak de aanleiding tot nieuw werk. Dit kan ook fotografisch beeldmateriaal, een boek, portfolio of een video zijn. Soms organiseert de groep een tentoonstelling op een speciale locatie. Zulk ‘n gebeurtenis vormt vaak de aanleiding voor informele evaluatiegesprekken.

De verschillende atelierbezoeken en gesprekken met leerlingen leren de inspectie dat zij op een sterke wijze de leerplandoelstellingen bereiken. Ze werken vanuit een zelf bepaald thema dat hen op een bijzondere manier fascineert. Vanuit een zelf ontwikkelde ‘modus operandi’ verwerven de leerlingen inzicht in hun beeldtaal en ze documenteren zich permanent gedurende het hele proces. De leerlingen tonen met hun werk en hun tentoonstellingen aan dat ze relevante artistieke keuzes kunnen maken die zowel voor hen van betekenis zijn als een bijdrage kunnen leveren voor de beeldende kunst in het algemeen. Ze zijn duidelijk gefocust op het proces en ervaren hierbij veel intellectuele en emotionele vreugde. Dit neemt de druk af om een kunstproduct op zich te realiseren, wat de kwaliteit van hun werk ten goede komt. Ze beoefenen hun kunstenaar-vakmanschap intens en met veel enthousiasme. Ze nemen goed hun proces waar en staan open voor kritische feedback. De leerlingen reflecteren op een degelijke wijze over het eigen traject en over dat van hun medeleerlingen.

Onderwijsorganisatie <i>Groepeeringsvorm</i> <i>Onderwijstijd</i>	De optie wordt per week in dertien lestijden aangeboden via drie soorten atelierbegeleiding, verspreid over vier lesmomenten. Aangezien geen enkel lesmoment zes lestijden duurt, betekent dit dat alle leerlingen minimum twee lesmomenten moeten volgen om aan de vereiste hoeveelheid lestijden te komen. Om aan de evaluaties te kunnen deelnemen moet een opleiding kunstexploratie van maximaal vier leerjaren minstens zes lestijden omvatten (Besluit van de Vlaamse Regering van 31-07-1990). De aanwezigheidslijsten laten de optie niet toe een overzicht bij te houden over wie voldoende naar de lessen komt. Er dient 2/3 van het aanbod gevolgd om te kunnen deelnemen aan de proeven, zoals artikel 25 van het Besluit bepaalt.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De optie kan gebruik maken van de uitrusting van alle ateliers van de hogere graad en de digitale klas van de middelbare en lagere graad. In het atelier tekenkunst is het materiaal voor een foto- opnamestudio voorhanden. Daarmee kunnen de leerlingen optimaal gebruik maken van de leermiddelen voor de disciplines tekenen, schilderen, keramiek en beeldhouwen, fotografie en digitale beeldverwerking. In de meeste van deze atelierruimtes is er een vaste ruimte om als presentatiezone te gebruiken. Overal krijgen de leerlingen ook enkele prikborden ter beschikking voor het ophangen van tweedimensionaal werk. De centraal gelegen uitgebreide bibliotheek is tijdens de lessen permanent toegankelijk en fungeert ook als ontmoetingsplaats.
Infrastructuur	De beschikbaarheid van de atelierruimtes van de andere optie is conform het leerplan. Op het beeldhouwatelier na, zijn deze ruimtes voldoende groot en zijn ze voldoende verlicht. De ruimte van het beeldhouwatelier voldoet niet aan de wettelijke vereisten om te gebruiken als lesruimte. De huidige beschikbare 'presentatiezones' in elk atelier en in de gangen van de academie betreft een veeleer minimale invulling van het begrip 'expositieruimte' zoals het leerplan voorschrijft.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De evaluatiepraktijk verloopt zoals beschreven in de optie digitaal beeldende vorming. Evalueren is een heel actief aspect in de lespraktijk aan deze academie dat regelmatig in vele werkvormen tot uiting komt. Twee elementen verschillen met de middelbare graad. Ten eerste is er de manier hoe de optie de zelfevaluatie bij de leerling initieert en faciliteert met de fotografie als middel. Deze wijze van intens waarnemen en weergeven laat de leerling toe goed zijn werk te leren begrijpen en de kwaliteiten ervan aan te tonen via expressieve beelden. Ten tweede is er de eindevaluatie van de afstuderende leerling. Een team van externe juryleden, samengesteld in overleg met de leerkrachten en in verhouding tot de disciplines van de afstuderende leerlingen, gaat in dialoog met de leerling. De academie stelt voorop dat dit jurymoment het orgelpunt van de opleiding moet zijn voor elke leerling. De begeleiding tijdens het jaar maakt duidelijk of een leerling kan slagen. De eindevaluatie ziet de vakgroep vooral als een feestelijk moment voor de leerling en als een erkenning voor zijn inzet en werk van de afgelopen jaren.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Qua leerbegeleiding slaagt de academie erin om de leerlingen een krachtige leeromgeving aan te bieden, zoals het APP vooropstelt en in de bovenstaande opties beschreven is. De meeste leerlingen kiezen ervoor om vanuit hun vertrouwde omgeving deze optie als een vervolg op een vorige te volgen. Vele leerlingen blijven voornamelijk binnen hun eigen discipline én in de groep van oud-medeleerlingen werken. De begeleiding is in vergelijking met voorgaande opleidingen meer gericht op de inhoud en betekenis van het werk maar veroorzaakt geen bruuske overgang met voorgaande opleidingen. Toch is de aanpak voldoende verrijkend opdat de leerlingen deze opleiding als voldoende uitdagend ervaren. Ze weten duidelijk dat er andere doelen dan voorheen nagestreefd worden. Omdat dit stapsgewijs gebeurt, hebben ze de tijd om te groeien en de weg te bepalen waarbij zij zich goed voelen. Ze werken dan ook heel enthousiast en hard aan hun projecten.

Dat de meeste leerlingen in hun vertrouwde ruimte kunnen blijven werken heeft ook zijn beperking in de leerbegeleiding. De verschillende groepen leerlingen zien elkaars werk heel weinig. Daarnaast is het een gemis dat de leerlingen over geen een eigen plek beschikken waar ze kunnen groeien en samen experimenteren in het tentoonstellen van hun werk. Dat dit moet gebeuren op versnipperde plaatsen in de academie, werkt eveneens remmend op de interactieve ontwikkeling van de leerlingen.

De leerlingen ervaren de goede samenwerking in het lerarenteam als een belangrijke meerwaarde om beter tot een opinie over het eigen werk te komen. Binnen de optie zijn per soort atelierbegeleiding verschillende leerlingvolgsystemen in gebruik die onderling niet op elkaar afgestemd of met elkaar verbonden zijn. Er bestaat binnen de optie nochtans een heel toegankelijk en performant leerlingvolgsysteem waarin het werk van elke leerling en de groepsprojecten permanent in kaart worden gebracht.

3.1.1.4 Beeldende kunst: keramiek

Voldoet

De leerlingen bereiken met overtuiging de leerplandoelstellingen. Ze halen een hoog artistiek en technisch niveau dat getuigt van authenticiteit en kwaliteitsvol artistiek onderzoek. Inhoud en techniek zijn complementaire en evenwaardige bronnen van inspiratie in het werk, waarbij de leerlingen in staat zijn om tot een heel waardevolle artistieke expressie te komen.

Outputgegevens
Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

De optie is opgestart in september 2008 en vormde bij aanvang een aandeel van 18,3% in deze academie. Sindsdien daalde het leerlingenaantal van deze optie met 25%. Op Vlaams niveau steeg dit in dezelfde periode met 6%. Het aandeel van deze optie in deze academie daalt tot 13,2% maar blijft hiermee ver boven het Vlaams niveau van 2,6%, verhoudingsgewijs met hetzelfde studieaanbod als in deze academie.

Op basis van enkele steekproeven toont de academie aan dat de doorstroom van de leerlingen uit het eerste jaar naar het vijfde jaar ongeveer 40% bedraagt.

Onderwijsaanbod	De optie biedt een evenwichtige en brede kunstopleiding in de keramiek aan, conform de visie aan deze academie en beschreven in het APP. De opleiding stelt zich als doel om leerlingen te vormen tot zij zelfstandig een eigen oeuvre kunnen opbouwen en op een analytische manier het werk van anderen kunnen benaderen en waarderen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Verticale en horizontale</i>	De jaarplannen vertonen een goede horizontale samenhang. Er is eveneens een sterke verticale samenhang binnen de opleiding parallel met de optie kunstexploratie. Met aandacht voor de ontwikkeling van een sterke verbeeldingskracht leren de leerlingen volgens leerlijnen waarnemen en creëren. Het doel van deze optie is dat de leerlingen zich kunnen positioneren in het brede veld van de historisch traditionele keramiek tot de meest hedendaagse benadering binnen de actuele kunstwereld. Hiermee beoogt de optie hogere ambities dan het leerplan vooropstelt. Technieken staan ten dienste van deze doelen. Het atelier biedt op een kwaliteitsvolle manier draaiwerk- en opbouwtechnieken aan. De leerlingen kennen de vele kleisoorten en glazuurtechnieken. Veel aandacht gaat er ook naar veiligheid.
<i>samenhang</i>	
<i>Klasmanagement</i>	
<i>Actief en constructief leren</i>	De verschillende atelierbezoeken van de inspectie leren dat de leerlingen heel enthousiast, met een grote ernst en concentratie, boeiende artistieke onderzoeken verrichten. Opvallend is het grote evenwicht qua intensiteit en uitwerking van zowel hun artistieke ontwerpstappen als van hun technisch onderzoek. Beide facetten staan in dienst van elkaar. De leerlingen zijn oprecht bezorgd over de juiste expressie van hun keramisch werk en bereiden dit minutieus voor. Ze zijn in staat om abstracte of eerder onvatbare begrippen expressie te geven via een eerste eigen vormtaal die zij via veel experimenteren ontwikkelen, conform de leerplandoelstellingen. Anekdoten overstijgen zij meestal goed. Sommigen zijn ook in staat om keramiek als discipline, zowel op gebruik van het materiaal als van de gekijkte technieken, in vraag te stellen in het kader van hun artistiek onderzoek. Keramiek is als materiaal en techniek het uitgangspunt en het middel maar niet het doel voor hun kunstzinnige ontwikkeling. De leerlingen documenteren zich heel goed, nemen nota en reflecteren over hun processen, zowel artistiek als technisch. In hun schetsboek en hun vele fotoreeksen hebben ze goed inzicht op hun vordering op vlak van de ontdekking of van de beheersing van een vormtaal. Bepaalde vondsten die ontstaan zijn uit toeval, bestuderen ze heel grondig totdat ze de nodige aspecten ervan beheersen om deze gericht in te kunnen zetten in hun werk. De leerlingen kunnen ontwerpen en geven blijk over een open geest te beschikken. Ze zijn heel nieuwsgierig om te leren over hedendaagse kunst, over architectuur, over het gebruik van diverse technieken en beeldaspecten, over gebruikte materialen ...enz. Positief is ook dat ze blijk geven inzicht te hebben in de impact van de ruimte op een werk. Ze gaan hier op gepaste wijze mee om in hun werk. De leerlingen fotograferen hun werken heel regelmatig bij wijze van zelfevaluatie. Ze fotograferen met aandacht voor een goede beeldkwaliteit. De leerlingen kunnen beroep doen op de grote expertise bij enkele van de leerkrachten uit het korps. Heel regelmatig plegen de leerlingen overleg met hun medeleerlingen of hun leerkrachten.

Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Het keramiekatelier is goed uitgerust met de nodige materialen, met kwaliteitsvol gereedschap en apparatuur, zoals draaitafels, uitroltafels, een afgescheiden spuitcabine, verschillende soorten werkplekken, grote wasbakken... en dit ter ondersteuning van het leren van een brede waaier aan technieken. Het atelier is praktisch georganiseerd met voldoende licht en ruimte om verschillende type technieken, simultaan, op een comfortabele wijze uit te voeren. Elke leerling beschikt over voldoende ruime werktafels. In een drietal ovens kunnen de leerlingen heel regelmatig hun stukken bakken. Opvallend is de aanwezigheid van een reductieoven die de leerlingen toelaat speciale kleur- en glazuurtechnieken te gebruiken. In het atelier zijn een kleine vak- en kunstbibliotheek en een krachtige computer met internetverbinding voorhanden.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De transparante evaluatiepraktijk vloeit op gelijkaardige manier voort uit de lespraktijk waarin de leerlingen aangemoedigd worden om bewust en systematisch aan zelfevaluatie te doen. De leerlingen kijken regelmatig terug op hun proces en naar hun werk. Ze dialogeren hierover vaak met medeleerlingen en de leerkrachten. Zoals aan de hele academie is fotografie het middel bij uitstek om de waarneming naar het eigen werk te intensifiëren en nieuwe inzichten te verwerven. Deze attitude laat de leerling toe op een goed onderbouwde wijze zichzelf te evalueren. Hiervoor hanteert de optie dezelfde evaluatiefiches als in de andere opties van de hogere graad. De leerkracht vult eveneens een fiche in en legt beide fiches in een evaluatiegesprek met de leerling samen. De getoetste criteria zorgen voor een evenwichtig en representatieve evaluatie. Afstuderende leerlingen presenteren hun werk voor een externe jury. Dit evaluatiemoment is net zoals in de andere opties eerder een bevestiging van de kwaliteiten van een leerling en een positief eindpunt van de jarenlange opleiding. De eindbeoordeling ligt voornamelijk in handen van het lerarenteam. Samen met het advies van de externe deskundigen is de evaluatie valide en betrouwbaar.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	De leerbegeleiding is een cruciaal element in de werking om de leerlingen permanent te stimuleren in hun leertraject. Conform de vraaggestuurde methode die aan de hele academie de lespraktijk bepaalt, staat elke leerling centraal. Zijn/haar leefwereld, interesses en leervragen vormen het uitgangspunt voor de begeleiding. De leerlingen voelen zich sterk gerespecteerd en krijgen stapsgewijs opdrachten en doelen aangereikt die volgens leerlijnen geordend zijn en hen stelselmatig meer zelfstandigheid geven. Elke leerling maakt gebruik van een schets- of logboek en een eigen documentatiemap. Deze instrumenten geven hen een overzicht over hun traject en de inzichten om keuzes te maken in hun projecten. Ze reflecteren over hun proces zowel met woorden, cijfers, formules, als met sprekende beelden. Het lerarenteam maakt gebruik van de gelegenheid om de leerling meerdere visies op kunst en techniek mee te geven. De leerlingen ervaren dit als een grote meerwaarde en vinden dit belangrijk in de groei naar hun zelfstandigheid. Groepsprojecten dragen ook sterk bij tot de leeromgeving.

Een leerlingvolgsysteem hanteert de optie niet. Een intense communicatie en overleg binnen de vakgroep bewaken de opvolging van elke leerling binnen de opleiding. Een manier om op een brede en specifieke manier informatie van de leerling door te geven naar andere opties is er nog niet.

3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling spoort tekorten op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne op maar doet dat nog onvoldoende op systematische wijze. Ze is hierin onregelmatig. Dat blijkt uit de wijze waarop de instelling tot voor kort prioriteit gaf aan verplichte controles en voldoende rekening hield met risicoanalyses. Dit geldt ook wat betreft de sensibilisering van het personeel. De resultaten van sommige controles ontbreken. Daardoor kunnen urgente tekorten meer anticiperend aangepakt worden. Het belet haar om waakzaam te zijn voor ongunstige factoren en veranderingen in de omgeving waarin wordt onderwezen en leerlingen worden begeleid.

Het verklaart waarom plannen zoals het globaal preventieplan en het jaaractieplan niet steeds consequent inspelen op tekorten die specifiek zijn voor de instelling. Sommige tekorten kregen een oplossing, maar er zijn ook gekende tekorten die al langere tijd aanslepen. De uitwerking van het plan is niet altijd doelgericht en voor sommige verbeteracties is er onduidelijkheid/onzekerheid over het vereiste budget om ze uit te voeren.

Er is nog te weinig een cultuur waarbij elkeen op eigen niveau verantwoordelijkheid neemt. Dat laat zich voelen in de feitelijke situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De recent aangestelde preventieadviseur werkt vanaf nu stelselmatig aan een concretere opvolging en is bezig met een inhaaloperatie.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijken er meerdere tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting nog onvoldoende opgelost. Wat moet verbeteren, is in de planning slechts gedeeltelijk voorzien. Er kan meer initiatief komen om, in afwachting van een oplossing ten gronde, via organisatorische maatregelen en/of kleinere werken en/of sensibiliserende acties iets te ondernemen om de situatie te verbeteren.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting alle locaties van de leer- en werkomgeving van de instelling. De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Tijdens het bezoek ter plaatse valt op dat niet alle locaties even geschikt/comfortabel zijn voor de organisatie van onderwijs en begeleiding. Het lokaal voor het atelier Beeldhouwen in de kelderverdieping is niet conform de regelgeving. Er is onvoldoende luchtverversing voor de aanwezige oven.

Het hoofdgebouw is niet toegankelijk voor personen met een beperkte mobiliteit. Daarbij is het niet correct vrijstelling van vakken te geven om dit probleem op te lossen.

Een bijzondere pluim gaat naar de poetsdienst die haar werk meer dan naar behoren uitvoert.

De prefab lokalen in de hoofdschool zijn verouderd en voldoen niet meer. De instelling beschikt niet over een inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen. Er zijn geen MSDS fiches van de producten beschikbaar. De instelling slaat de producten met gevaarlijke eigenschappen of gevaarlijke stoffen niet veilig op. De deur van de hoofdschool draait niet naar buiten open wat een vlotte evacuatie verhindert. Niet overal is het sanitair in orde (vb. lesplaats Sombek). Er is geen lokaal aangeduid als mogelijke verzorgingsruimte en er wordt geen register bijgehouden met de interventies in het kader van de eerste hulp.

De instelling krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Er is een gedeeltelijke opsporing waarmee de instelling tekorten opspoort en de gedeeltelijke verbetering van tekorten, vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is. Wanneer de instelling de kwaliteit van haar bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt, daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbetering op eigen kracht vorm te geven.

4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De academie beschikt over een nascholingsplan. Dit is niet goedgekeurd door de inrichtende macht. Er is een basistekst met een filosofisch-kritische schets van de maatschappelijke positie van het dko in het algemeen en de academie in het bijzonder. Nascholing wordt bekeken vanuit een zelfsturend mechanisme dat steunt op waarden als loyaliteit, respect, betrokkenheid, eigenheid, ethiek, overgave en een artistiek gedachtegoed. Centraal in deze beweging staat het team dat in de eerste plaats een actieve kunstpraktijk beoefent, deze voortdurend inhoudelijk bevraagt en relateert. Het is geen document dat binnen een procesmatige benadering jaarlijks de toekomstige, vooraf bepaalde vormingsaspecten in kaart brengt waardoor het concrete planning mist. Wel wordt dus een algemene visie omschreven waarbinnen de nascholing zich kan afspelen. Deze visie loopt parallel met de filosofie van het artistiek pedagogisch project van de academie, met name de ervaringsgerichte benadering. De academie wordt beschouwd als een zelfregulerend orgaan: “een gedeelde plaats langs een alternatieve route”. Van de docent wordt dan ook verwacht dat hij met vele spelers in communicatie treedt en zich hierdoor verrijkt in functie van de gidsende rol in het atelier. Het deelnemen aan de ontplooiing van een “collectief archief” vormt hierbij een referentiekader. Een uitgebreide lijst van mogelijke activiteiten wordt aangereikt: deelname aan uitstappen, tentoonstellingen, lezingen, evaluaties, promotie maken voor de academie... alle behoren mogelijk tot het doel van deze nascholing. Onder nascholing rekent men ook de jaarlijkse pedagogische studiedag die voor het ganse team georganiseerd wordt.
- Ondersteuning** Er wordt jaarlijks circa 1000 euro voor nascholing voorzien. De directie geeft aan dat dit bedrag voldoet aan de behoeften. De academie reikt voldoende interne structuren aan om het proces van nascholing te ondersteunen. Er is veel informeel overleg, occasioneel interviseren leerkrachten mekaar, interne expertise kan mogelijk uitgewisseld worden. Zo bestaan er cross-over ateliers die door de intrinsieke activiteiten leiden tot inspirerende uitwisseling van werkwijze en ideeëngoed (vb. beeldhouwen en fotografie). Vele processen worden ook bevorderd vanuit een opportuniteitsprincipe wat de dynamiek van het permanente leren een bijzondere impuls en dynamiek verleent. De gevolgde vorming wordt soms volledig, soms voor de helft van het bedrag betaald alsmede de reiskosten. Behoeftesonderzoek geschiedt vooral vanuit informele contacten die, gezien de beperkte omvang van de academie, frequent kunnen plaatshebben.

Doeltreffendheid	Bij nazicht van de gevolgde nascholingen blijkt een overgroot deel ervan door de directie zelf en slechts enkele leerkrachten genoten. Vanuit een eerste inkijk zou je kunnen afleiden dat sommige leerkrachten zelfs nooit enige vorm van nascholing volgen of hebben gevolgd. Blijkbaar zijn niet alle facetten en vormen van nascholing opgelijst en geïnventariseerd. Hierdoor biedt het huidige nascholingsdossier geen juiste kijk op en onvoldoende overzicht van de vele vormen van professionalisering. Het dossier biedt een verward en onvolledig beeld waardoor het niet duidelijk is welke het geheel van de effecten is dat uit vele initiatieven voortvloeit.
Ontwikkeling	Gezien het wat troebele beeld dat het huidige nascholingsdossier biedt, verdient het aanbeveling op de eerste plaats een correcte en volledige oplijsting te maken van de nascholingen. Dit vraagt enige ordening van de verschillende vormen van professionalisering die als nascholing kunnen beschouwd worden. Er kan een onderscheid gemaakt worden tussen “interne” en “externe” nascholing. Via mogelijke competentiekaarten kunnen de portfolio’s van de verschillende docenten in kaart gebracht worden en kan er nagegaan in hoeverre zich perspectieven stellen naar multiplicatie van verworven knowhow. Dit is vanuit een leidinggevend oogpunt momenteel niet gericht aanwezig. Nascholing behoort sowieso impliciet tot het artistieke wezen van de academie zodat een overzichtelijk beeld heel wat nuttige informatie kan opleveren in het kader van verdere strategische ontwikkelingen.
Inbreuk(en) op regelgeving	art. 8 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs 8 mei 2009 - Goedkeuring nascholingsplan

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid	Binnen de academie valt evalueren samen met het moment waarop de leerling naar zichzelf en zijn werk kijkt en hierover reflecteert. Deze werkwijze en houding vloeien voort uit het APP van de academie. Dit stelt dat de academie er niet is om kunstenaars op te leiden maar wel ingaat op het verlangen dat bij veel leerlingen bestaat om zonder professionele doelgerichtheid “hun ding” te doen en dit te plaatsen binnen het landschap van de kunst. Evalueren is één van de drie pijlers van het pedagogisch model aan de academie, naast het archief en de omgeving. Volgens de academie is een grote betrokkenheid van de leerling van primordiaal belang en de meest logische keuze om tot kunst te komen. Een eindevaluatie voor de afstuderende leerling, met een externe jury, ziet de academie als het orgelpunt van een jarenlange samenwerking en moet voor de leerling vooral een feest zijn.
------------------------	--

Ondersteuning Evalueren is gegoten in meerdere werkvormen binnen de lespraktijk die verder gaat dan de traditionele permanente evaluatie bij de persoonlijke begeleiding van elke leerling.

Ten eerste stellen alle leerlingen heel regelmatig hun werk tentoon. Ze doen dit ofwel in het atelier of in een daartoe speciaal ter beschikking gestelde ruimte. Hiervoor worden toonmomenten georganiseerd en regelmatig verschijnt hun werk in speciale en kwaliteitsvolle gedrukte uitgaves.

Ten tweede zet de academie ook in op fotografie en video om leerlingen anders naar hun werk te laten kijken. Ze leren op een kwaliteitsvolle en eerlijke manier hun eigen werk fotograferen en intens naar de beelden kijken. Een fotostudio en –apparatuur in het hoofdgebouw helpen de leerlingen hierbij. Leerkrachten met een grote technische én artistieke expertise op dit terrein worden door de leerlingen aangesproken om hen in dit proces bij te staan. In beide evaluatievormen gaan de leerlingen na in welke mate ze hun eigen vooropgestelde doelen bereikt hebben. De leerkracht en medeleerlingen ondersteunen hen hierbij.

Ten derde worden alle leerlingen sinds enkele jaren uitgenodigd om zichzelf aan de hand van een gelijkgerichte evaluatiefiche te evalueren aan de hand van brede competentiegerichte criteria, die voor alle leerlingen dezelfde zijn. Deze criteria zijn helder en visueel duidelijk op een radargrafiek geordend. Op voorhand zijn deze door de leerkracht duidelijk toegelicht. De academie beroept zich hiervoor op de competentiecriteria van het tijdelijk project ‘kunstig competent’ en de inhoudelijke vertaling zoals deze uitgeschreven zijn in het tijdelijk project ‘competentiegericht evalueren’. De leerling kan op een vierpuntschaal zijn inschatting aanduiden van elk criterium. Dit maakt de evaluatie transparant, evenwichtig, representatief en valide. Ruimte voor een woordelijke omschrijving of beoordeling is echter niet voorzien.

Ten vierde is er het evaluatiegesprek dat de leerkracht met elke leerling individueel voert. Ter voorbereiding hiervan vult deze de evaluatiefiche (op voorhand) in. Tijdens het gesprek worden de twee fiches op elkaar gelegd. Dit maakt duidelijk hoe de leerling zichzelf ziet en welke de bevindingen van de leerkracht zijn. Het gesprek maakt de inhoud van de beoordeling duidelijk en er ontstaan nieuwe doelstellingen voor een volgende periode.

Voor de afstuderende leerlingen is er een vijfde werkvorm, de eindevaluatie door een externe jury. De academie biedt hiermee de leerling de kans om zijn werk aan externe professionele kunstenaars voor te leggen en met hen in gesprek te gaan. De feitelijke beoordeling, gemaakt door de leerkracht, kan door de bevinding van de jury worden bijgesteld.

- Doeltreffendheid** De academie slaagt in haar opzet om, mede via haar evaluatiepraktijk, de leerlingen een grote zelfstandigheid bij te brengen in hun manier van werken. Hierbij realiseren ze veel artistiek kwaliteitsvolle werken die geplaatst kunnen worden binnen het landschap van de kunst.
- De voorbereiding op de zelfevaluatie via de toonmomenten en fotografie doet hen op een kritische en meer objectieve wijze naar hun eigen werk en leerproces kijken. De dialogen tussen de leerling en zijn medeleerlingen of leerkrachten vormen belangrijke groeimomenten. De leerkrachten leren goed het zelfbeeld van de leerling kennen en kunnen in hun les hierop inspelen. Deze gesprekken vloeien naadloos over vanuit de lespraktijk in de formele evaluatiemomenten en eindevaluaties met de externe jury. De leerlingen leren via deze evaluatiepraktijk zichzelf begrijpen. Ze ervaren dit als een logische finale stap in het ervaringsgericht onderwijs. Mensen bloeien open. De groeiende belangstelling voor de culturreizen van de afgelopen jaren toont aan dat de academie op dit vlak effect sorteert.
- Ontwikkeling** De zelfevaluatie is het resultaat van het ontwikkelingsgericht denken aan deze academie over deze procesindicator. Ze past deze evaluatiepraktijk voor het tweede jaar op rij toe en onderwerpt ze regelmatig aan een evaluatie binnen het lerarenteam. Een belangrijke bemerking van het team is de lange tijdsperiode die de evaluatiegesprekken innemen. Men denkt na hoe dit efficiënter kan zonder aan kwaliteit in te boeten. Peer-evaluatiegesprekken tussen bepaalde groepen leerlingen onderling zouden de tijd van het evaluatiegesprek met de leerkracht gevoelig kunnen beperken. Het draagt ook bij tot de zelfstandigheid van de leerling.
- Daarnaast denkt de academie na over de wijze waarop de evaluatiefiches kunnen uitgroeien tot een volwaardig en praktisch functioneel leerlingvolgsysteem. Men denkt na over een link met een online leerlingvolgsysteem zoals die al tussen enkele opties bestaat. Het gaat o.a. over fora met digitale fotomappen per leerling en per groepsproject maar die nog gefocust zijn op de duur van één optie. Een systeem om de leerling te volgen over verschillende opties heen zou een belangrijke meerwaarde kunnen vormen. De leerling zou daar ook kunnen aan meewerken. Leerlingen kunnen daarop een eigen fotoalbum ontwikkelen dat kan uitgroeien tot een portfolio, een blog of een volwaardige eigen website. De participatie van de leerling doet de planlast afnemen en de zelfstandigheid in de zelfevaluatie toenemen. De koppeling van de jaarplannen of intentieplannen aan een dergelijk forum vergroot de transparantie. Eveneens kunnen hieraan de zelfevaluaties van de leerkrachten over het afgelopen schooljaar, in functie van nieuwe jaarplannen voor het volgende schooljaar, gekoppeld worden.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De academie wordt bestuurd door een inrichtende macht met een goede notie en voldoende besef van de maatschappelijke en artistieke meerwaarde van haar kunstonderwijs. De relatie tussen directie en het bestuur is goed. Het leiderschap vertoont een uitgesproken faciliterend en dienstverlenend profiel. De leiderschapsstijl is sterk verbonden aan een uitgestippelde, progressieve visie die, na implementatie stabiel gecontinueerd wordt met veel zin voor flexibiliteit. Leerkrachten worden bij de aanwerving verondersteld deze visie te onderschrijven zodat nadien een (bij)sturing top-down quasi overbodig blijkt. Transformationeel valt een minder dominant-inspirerend en een meer coachend leiderschap waar te nemen, dit laatste echter zonder hiërarchische profilering. Als gevolg van een grote openheid en wederzijds vertrouwen scoort de tevredenheid over de directie bij de leerkrachten hoog.
- Visieontwikkeling** De directeur van de academie heeft van bij de aanvang van zijn legislatuur gekozen voor een ommezwaai ten opzichte van de doorgaans conventioneel artistiek-pedagogische benadering binnen “academisch” kunstonderwijs. De nieuwe keuze ligt op een pedagogisch project dat vertrekt vanuit het ervaringsgericht leren. Hierdoor zal het ontwikkelingsproces uitgaan van een sterke participatie vanwege de leerling die ideeën, thema’s, eigen voorkeuren... zelf aanbrengt. Initiatiefrecht ligt dus in handen van de leerling die hierdoor van bij de aanvang eigen verantwoordelijkheden op zich neemt. De docent verkent samen met de leerling(en) geprefereerde thema’s en bewaakt of hierbinnen de basisprincipes van het leerplan op een kwaliteitsvolle wijze gerealiseerd worden. Een belangrijk element dat het kwaliteitsstreven moet ondersteunen vormt de permanente artistieke activiteit van elke leerkracht. In mindere mate wordt rekening gehouden met fundamenteel pedagogisch-wetenschappelijk onderzoek.
- Vanuit deze centrale artistiek en pedagogisch gedeelde visie, opereren de verschillende ateliers binnen een open en vrije methodologie. Aldus ontstaat een academie die zich vertoont als een kleurrijke archipel van eilanden met een grote onderlinge diversiteit. Omwille van het beperkt transversaal overleg, het bewust vermijden van gerichte sturing vanuit de directie en het occasionele karakter van nieuwe initiatieven, is een dynamische en actieve slingerbeweging tussen de ateliers (horizontale interactie) "ad hoc" aanwezig maar minder concreet merkbaar. De open ruimte die door deze visie in elk atelier gecreëerd is, biedt ongeziene perspectieven op creatief-artistiek gebied.

- Besluitvorming** Beslissingen worden steeds in overleg genomen of na terugkoppeling met betrokkenen, belanghebbenden en/of het personeel waarop deze van toepassing zijn. De academie van Waasmunster is kwantitatief bescheiden van omvang met een beperkt aantal leerkrachten. Dit maakt veel informeel overleg mogelijk wat alvast een voordeel biedt op het vlak van planlast. Het stimuleert ook de noodzakelijke communicatie in functie van te nemen beslissingen. De wettelijk verplichte goedkeuring van officiële documenten door het schoolbestuur gebeurt binnen een Bijzonder Overlegcomité. De eindverantwoordelijkheid berust bij de directeur die rekening houdt met een voldoende draagvlak binnen de academie. Dit draagvlak wordt versterkt door het respect t.o.v. de ondervinding en ervaring van de leerkrachten in hun praktijk. Beslissingen worden genomen in een dynamische interactie tussen directie, leerkrachten en leerlingen. Ook hier geldt dat initiatieven van onderuit, zoals projecten, aangemoedigd worden en zonder enige rigiditeit ondersteund. De methodiek van het ervaringsgerichte met het nemen van eigen verantwoordelijkheid wordt zo doorgetrokken tot op alle niveaus.
- Kwaliteitszorg** Een systeem van openheid en grote vrijheid veronderstelt ook het nemen van een volle verantwoordelijkheid. De keuze van het plaatsen van de juiste man/vrouw op de juiste plaats is dan ook cruciaal binnen de visie op kwaliteitszorg die deze academie hanteert. De responsabilisering van het personeel overstijgt de strikt statutaire voorrangsregels waarop leerkrachten een beroep kunnen doen. Leerlingen hebben recht op een begeleiding door leerkrachten met de hoogste graad van deskundigheid. Bij de screening en aanwerving van personeel wordt naar dit aspect van de artistieke beroepsethiek uitgekeken en bij de aanstelling rekening gehouden. Prominent blijft het zo kwaliteitsvol mogelijk garanderen van de inhoud van het aanbod. Een belangrijk signaal dat de visie effectief haar doel bereikt, is voor de academie het welbevinden en de tevredenheid van alle participanten. Via verschillende kanalen informeert de academie zich over deze belangrijke outputfactor. Hierbij is een permanent netwerk actief dat uitstraalt in verschillende richtingen. De academie participeert aan adviesraden (vb. armoede werkgroep binnen de gemeente, deelname aan erfgoeddag, aan de open monumentendag, samenwerking met bejaardentehuis...), zendt regelmatig een nieuwsbrief naar de ouders en onderhoudt vele sociale contacten zoals met het basisonderwijs en met vzw De Sperwer (organisatie voor volwassenen met een handicap of verstandelijke beperking). Ook de kinderen worden gebriefd. Een belangrijk element vormt de feedback die via de vele contacten verwerkt wordt en borg staat voor kritische reflecties, en indien nodig ook voor eventuele bijstellingen.
- Inbreuken op de regelgeving** Decreet betreffende de kwaliteit van het Onderwijs, 8/05/2009 - art. 8: officiële goedkeuring van het nascholingsplan.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

6.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het met grote overtuiging bereiken van de leerplandoelstellingen in de vakken algemeen beeldende vorming, digitale vorming, keramiek en kunstexploratie.
- Het aanbieden van een visueel prikkelende atelieromgeving.
- Het ter beschikking stellen van veel en geschikt materiaal om de leerlingen diverse en uitdagende werken te laten maken.
- De artistiek-pedagogische ondersteuning bij middel van een indrukwekkend uitgebouwde bibliotheek, het voorzien van digitale tabletten, van internet en computers.
- Het aanbieden van een krachtige leeromgeving waarbij systematisch het besef van de ontwikkeling van de eigen bekwaamheid bij de leerling.
- Het gebruik van het schetsboek in zijn verschillende functies en hoedanigheden.
- De zelfevaluatie door de leerlingen als derde pijler van het artistiek pedagogisch project.
- Het online forum in de optiekunstexploratie met overzicht van de activiteiten van het atelier.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De inspirerende visie op nascholing die inspeelt op en aansluit bij het artistiek-pedagogisch project.
- Het informele peilen naar de noden, behoeften en mogelijkheden bij de leerkrachten.
- De continue professionalisering van het artistieke metier door als leraar-kunstenaar actief te blijven.
- De invulling van de pedagogische studiedagen in team.
- Het wederzijds leren binnen de cross-over ateliers.
- De sterke visie i.v.m. evaluatiepraktijk waarbij zelfevaluatie door de leerling als een belangrijke bouwsteen binnen het artistiek-pedagogisch concept wordt beschouwd.
- De evaluatiefiche op basis van de competentiegerichte ontwikkeling van de leerling.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het faciliterend, dienend en mensgericht leiderschap met oog voor transformationele aspecten zoals visieverspreiding.
- Het geven van groot vertrouwen zodat het welbevinden bij het personeel hoog scoort.
- De invoering van een artistiek-pedagogische visie vanuit een unieke benadering: het ervaringsgericht leren.
- Het flexibel aanpassen en afstemmen van beslissingen in interactie met zij die het moeten uitvoeren.
- Het geloof in de sterke kracht die uitgaat van een zelfregulerende attitude en verantwoordelijkheidsdeling.
- Het creëren van een vrije ruimte die artistieke creativiteit bevordert.
- De openheid en samenwerking ten overstaan van het socio-culturele gebeuren binnen de gemeente en de externe betrokkenheid met nationale en internationale tendensen.
- De visie wat betreft optimale inzetbaarheid van het personeel waarbij rekening gehouden wordt met een differentiatie in culturen.

6.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het voorzien van meer geschikte en voldoende bereikbare infrastructuur in sommige ateliers en lesplaatsen.

- Het activeren van een vakgroepwerking zodat het horizontaal verband tussen de jaarplannen/intentieplannen zich versterkt.
- Het verfijnen, vervolledigen en verdiepen van de jaarplan/intentieplaninhouden: info over beginsituatie, over evaluatie, over accenten in de lespraktijk, over mogelijke projecten... .
- Het ontwikkelingsgericht nadenken op mesoniveau over hoe good practices kunnen worden geborgen en permanent verbeterd.
- Het toepassen van het zelfevaluerend principe op de personeelsevaluatie zoals nu analoog al toegepast op de leerlingen (pedagogisch grondbeginsel binnen het ervaringsgerichte onderwijs).
- Het rekruteringsaspect in relatie tot de juiste spreiding van de lesplaatsen, alsmede de dalende instroom door het wegvallen van de cultuurklassen.
- Het bewaren van gevaarlijke stoffen en bepaalde veiligheidsaspecten in sommige ateliers (ovens).

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het doelgerichter concretiseren en uitwerken van het nascholingsplan.
- Het formuleren en in kaart brengen van de verschillende vormen van nascholing.
- Het op zoek gaan en voorzien van een gedifferentieerde waaier aan nascholingsthema's in functie van een evoluerende academiecultuur.
- Het ontwikkelingsgericht evalueren van de evaluatiepraktijk, bv. door na te denken over mogelijke peerevaluation voor sommige doelgroepen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het stimuleren van het coöperatief overleg op mesoniveau van de academiewerking, een belangrijke pijler binnen het ervaringsgericht leren.
- Het ontwikkelen van een sterkere datageletterdheid met het oog op versterking van het beleidsvoerend vermogen (inzicht in de eigen informatierijke omgeving).

6.3 Wat moet de academie verbeteren?

Wat betreft de regelgeving

- De jaarlijkse goedkeuring van het nascholingsplan door het lokaal comité (Decreet betreffende de kwaliteit van het Onderwijs, 8/05/2009 - art. 8)..

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **30-04-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor beeldende kunst.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Dirk ROMBAUT de inspecteur-verslaggever	Jean-Marie BYTEBIER de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de academie	